

Dosarul nr.3ra-988/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: N.Costaș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S.Procopciuc, N.Chircu, E.Grumeza)

Î N C H E I E R E

9 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul mun. Bălți,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Bălți, intervenienți accesorii Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 47/44, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 47/65, Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.28 și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 14/14 cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

împotriva deciziei din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Consiliul mun. Bălți și a fost menținută hotărârea din 23 noiembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2018, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat (în continuare OT Bălți al Cancelariei de Stat) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Bălți cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 26 octombrie 2017 Consiliul mun. Bălți a adoptat decizia nr. 10/16 „Cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra sectoarelor de teren proprietate municipală”.

OT Bălți al Cancelariei de Stat a menționat că conform art. 64 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și pct. 8 lit. g) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat un control sub aspectul legalității deciziei respective, în rezultatul căruia a constatat că actul administrativ vizat, a fost adoptat contrar prevederilor legale.

Astfel, în conformitate cu art. 68 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, prin notificarea nr. 1304/OT₁-1245 din 5 decembrie 2017, OT Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului mun. Bălți abrogarea actului administrativ, ca fiind emis contrar legislației, însă decizia nu a fost abrogată.

OT Bălți al Cancelariei de Stat a notat că de prin decizia contestată, Consiliul mun. Bălți a decis stabilirea și aprobarea hotarelor de teren conform anexelor nr. 1-121 și recunoașterea dreptului de proprietate municipală pe sectoarele de teren conform anexei nr. 1-121.

A indicat că conform datelor din Registrul bunurilor imobile aceste bunuri aparțin cu drept de proprietate Republicii Moldova.

De asemenea, a menționat că decizia Consiliul mun. Bălți este ilegală, aceasta deoarece obiect de administrare al Consiliului local pot fi doar bunurile al cărui proprietar este unitatea administrativ teritorială respectivă și sunt înregistrate în conformitate cu prevederile art. 321 alin. (2) Cod civil, în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit de Legea cadastrului bunurilor imobile.

A remarcat că legislația națională expres prevede competența autorităților administrației publice locale, în vederea administrării proprietății unității administrativ-teritoriale și competența Guvernului în vederea administrării proprietății statului.

Ca urmare, acțiunile Consiliului mun. Bălți au fost realizate în detrimentul atribuțiilor prevăzute de actele normative în vigoare și decizia emisă la 26 octombrie 2017 este ilegală, deoarece a fost emisă cu încălcarea competenței și contrar legislației.

Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 10/16 din 26 octombrie 2017 „Cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra sectoarelor de teren proprietate municipală”.

Prin încheierea din 9 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, au fost atrași în proces, în calitate de intervenienți accesorii, APLP nr. 47/44, APLP nr. 47/65, CCL nr.28 și ACC nr. 14/14.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a fost admisă.

A fost anulată parțial decizia Consiliului mun. Bălți nr. 10/16 din 26 octombrie 2017 „Cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra sectoarelor de teren proprietate municipală” în partea ce ține de recunoașterea dreptului de proprietate municipală pe sectoarele de teren, ce se referă la domeniul public sau privat al municipiului, conform Anexelor nr.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 105, 109, 110, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119 și 120. (f.d.30, 40-43, vol.I)

La 28 decembrie 2018, Consiliul mun. Bălți a declarat apel împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin decizia din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Consiliul mun. Bălți și a fost menținută hotărârea din 23 noiembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile Legii contenciosului administrativ, art.68 și 74 alin. (1), (2) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală,

art. 1 alin. (1) al legii privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91-XV din 5 aprilie 2007, art. 315 alin. (1), (2) Cod civil, 316 alin. (1), (2) în vigoare până la 1 martie 2019, art. 13 al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale autorității administrației publice centrale și locale nr. 317 din 18 iulie 2003.

Cu referire la normele citate și în raport cu materialele cauzei, instanța de apel a reținut corectă soluția primei instanțe, specificând că decizia contestată, în partea anexelor enumerate a fost emisă contrar prevederilor legale, cu încălcarea competenței stabilite, or, atare competență nu este prevăzută prin lege pentru autoritatea respectivă.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele Consiliului mun. Bălți, deoarece acestea nu și-au găsit suport probator.

La 28 iunie 2019, Consiliul mun. Bălți a declarat recurs împotriva deciziei din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare, aceasta deoarece a fost încălcat art. 432 Cod de procedură civilă.

Recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, suplimentar a menționat art. 42 Cod funciar, care indică că terenurile din intravilan se află în administrarea autorităților administrației publice locale, iar din municipii – în proprietate municipală.

Iar, art. 5 al Legii nr. 121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, prevede că autorități ale administrației publice locale au atribuții în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice în privința proprietății unităților administrativ-teritoriale.

Astfel, administrația publică locală dispune de dreptul de a modifica dreptul de proprietate a statului și/sau a unităților administrativ teritoriale.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Instanța de recurs menționează că decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) și 245 alin. (1) Cod administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 9 aprilie 2019, fiind expediată în adresa părților la 31 mai 2019 (f.d. 69, vol.II) și recepționată de recurent la 31 mai 2019. (f.d. 69-verso, vol.II)

Prin urmare, recursul declarat de Consiliul mun. Bălți la 19 iunie 2019, este depus în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Consiliul mun. Bălți în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Consiliul mun. Bălți nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul mun. Bălți.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Consiliul municipal Bălți, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru